

การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะ
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู
ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*

A SUPERVISION MODEL DEVELOPMENT USING 6S - 5C PROCESS TO ENHANCE
CLASSROOM ASSESSMENT COMPETENCY OF TEACHERS IN SCHOOLS
NAKHON RATCHASIMA PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

จักรพงษ์ พร่องพรมราช

Jakkapong Prongprommarat

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นครราชสีมา ประเทศไทย

Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, Nakhon Ratchasima, Thailand

Corresponding author E-mail: pongkued@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อสร้างและตรวจสอบ เพื่อศึกษาผลการใช้และเพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยและพัฒนา ประชากร คือ ครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,661 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของครู 313 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบโดยครู 30 คน และ 4) ประเมินรูปแบบโดยครู 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การประเมินตามสภาพจริง และการวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล 3) หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ พบว่า ครูมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 4) ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศ โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด

* Received 4 June 2025; Revised 21 June 2025; Accepted 23 June 2025

คำสำคัญ: รูปแบบ, การนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C, สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู

Abstract

The objective of this research article was to study necessary foundation data, to establish and verify, to study of using and to evaluate a supervision model using 6S - 5C process to enhance classroom assessment competency of teachers in schools Nakhon Ratchasima Provincial Administration Organization. This study used research and development method, The population were 1,661 teachers in schools Nakhon Ratchasima Provincial Administration Organization as follows: Step 1, baseline study that data were study of needs of 313 teachers and interviewed 5 experts by the method of purposive sampling. Step 2, to create and review the model by 9 experts by the method of purposive sampling, Step 3, to implement the model by 30 teachers, and Step 4, evaluation the model by 30 teachers. The research tools were questionnaire form, semi-structure interview, evaluation form. Research data were percentage, mean, standard deviation, modified priority needs Index ($PNI_{modified}$), and t-test. The findings showed that 1) Needs for the classroom assessment competency of teachers were sorted in the following order: constructing and quality test, report and application of the evaluation results for learner development, authentic assessment and planning and design of classroom assessment. 2) The supervision model consist of 5 major components: principles, objectives, contents, process, and evaluation. 3) Classroom assessment competency of teacher after supervision model was significantly higher than 80 percent criterion at .05 level. and 4) The supervision model is efficient at the highest level.

Keywords: Model, Supervision Using 6S - 5C, Classroom Assessment Competency

บทนำ

ตามที่ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้มีการปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัดความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบการประเมินผลการศึกษาทุกระดับ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยตอบสนองผลลัพธ์ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง การจัดเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประกอบกับคณะปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้

กำหนดแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ประกอบด้วยกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีการกำหนดเป้าหมายย่อยในการพัฒนาให้สถานศึกษาทุกแห่งมีรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับที่เน้นการปฏิบัติ (Performance-based Assessment) และการพัฒนาผู้เรียน (Assessment for Learning) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากการศึกษาข้อมูลรายงานการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประการที่หนึ่ง ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนอย่างถ่องแท้ ตั้งแต่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์หรือเป้าหมายการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการประเมิน เครื่องมือการประเมิน และเกณฑ์การประเมินและครูประเมินการเรียนรู้แยกส่วนกับการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนและไม่ได้รับรู้ว่าจะมีการประเมินตามที่ครูกำหนด ประการที่สอง โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และสัดส่วนของคะแนน แต่ครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ประการที่สาม ครูใช้วิธีการประเมินหลายวิธีแต่ทุกวิธีเป็นการประเมินโดยครู ทำให้ผลการประเมิน การเรียนรู้ขาดความตรง ประการที่สี่ ครูจัดทำแบบฟอร์มประเมินผลการเรียนรู้จำนวนมากเพื่อบันทึกผลการประเมินที่ละเอียดเกินความจำเป็น ประการที่ห้า การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนควรเป็นผลรวมของการประเมินโดยผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด แต่ครูบางคนไม่ยอมรับผลการประเมินโดยเพื่อนครู ประการที่หก ครูบางคนลดเกณฑ์การประเมิน เพราะเข้าใจผิดว่าเป็นวิธีการที่ถูกต้องในการประเมินการเรียนรู้ ประการที่เจ็ด ครูและโรงเรียนไม่นำผลการประเมินการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ ประการที่แปด ครูประเมินผลการเรียนรู้แบบไม่ต่อเนื่องทำให้ไม่เห็นภาพพัฒนาการจุดอ่อนจุดแข็งของนักเรียนที่สมบูรณ์ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2565) ซึ่งสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้รายงานสภาพปัญหาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาว่าครูได้รับการพัฒนาค่อนข้างมาก แต่ยังขาดการติดตามประเมินผลหลักสูตรพัฒนาครูมีความซ้ำซ้อน ขาดการวางแผน ระยะเวลา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) และสอดคล้องผลการวิจัยของ นัฏพันธ์ ดิศเจริญ ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบ การนิเทศการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการด้านเนื้อหา การนิเทศการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนด้านกระบวนการนิเทศ ผู้บริหารและครูเห็นว่าควรให้ครูได้มีส่วนร่วมวางแผนในการนิเทศ โดยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการนิเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศตั้งแต่การวางแผนการนิเทศ จนถึงประเมินผลการนิเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การนิเทศตรงตามความต้องการของครูและผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด (นัฏพันธ์ ดิศเจริญ, 2565)

จากปัญหาดังกล่าว การนิเทศการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับและแก้ปัญหาได้ ซึ่งการนิเทศ การศึกษานับว่ามีบทบาทมากในการที่จะช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และสร้างความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแนวทางการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ในแต่ละสถานศึกษามีได้มีขั้นตอนแนวทางหรือสูตรสำเร็จตายตัวแต่ละสถานศึกษาต้องพิจารณาบริบทและทรัพยากรต้นทุนของตนเองเพื่อเลือกใช้แนวทางที่เหมาะสมที่สุดด้วยตนเอง แนวทางหนึ่งที่ได้รับการยอมรับเป็นอย่างสูงมาตลอดระยะหลายปีที่ผ่านมาว่าเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเป็นรูปธรรม แนวทางดังกล่าว คือ การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) (ซาริณี ตริวัญญู, 2560) สอดคล้องกับ ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ สรุปว่า การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นแนวคิดที่ว่าด้วยลักษณะการทำงานของกลุ่มครูที่ร่วมกันศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ครูเกิดความเข้าใจแนวคิดและแนวปฏิบัติในการสอน มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดวิธีสอนซึ่งลักษณะสำคัญของการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน คือ ครูพัฒนาตนเองและพัฒนา การจัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการพัฒนานักเรียนของตนผ่านกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในสภาพการจัดการเรียนการสอนตามปกติ จึงถือว่าเป็นการพัฒนาครูที่คืนครูสู่ผู้เรียนช่วยให้ครูเกิดความกระตือรือร้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนไปในทางที่ดีขึ้น (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2567) จากการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้วยการพัฒนามาจากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการนิเทศของ มนสิข สิทธิสมบูรณ์, Acheson, K. A. & Gall, M. D., Glickman, C. D. et al. ที่สรุปว่ารูปแบบ การนิเทศมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยทุกขั้นตอนประยุกต์กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การตรวจสอบสภาพการทำงาน การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติการณ์นิเทศ การประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง และการสรุปและรายงานผล (มนสิข สิทธิสมบูรณ์, 2566); (Acheson, K. A. & Gall, M. D., 2003); (Glickman, C. D. et al., 2010) เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษารวมทั้งเป็นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนส่งผลทำให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีชุมชนครูเป็นกลุ่มขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และทำให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ของระบบการศึกษาไทยประสบผลสำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากระบวนการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) 4 ขั้นตอน ตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ขั้นที่ 1.1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู - กลุ่มตัวอย่าง ครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 313 คน - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Priority Need Index: PNI_{modified})	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู
	ขั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา	แนวทางการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C - ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึก ร่างรูปแบบนิเทศ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา	ร่างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
	ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบนิเทศ ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	- กลุ่มตัวอย่าง ครูอาสาสมัครในโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ซึ่งมีค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for One Sample)	สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน 1. การวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2. การประเมินตามสภาพจริง 3. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ 4. การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	- กลุ่มตัวอย่าง ครูอาสาสมัครในโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ในภาคสนามมาแล้ว - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ ซึ่ง มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 - การวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

จากตารางที่ 1 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัด

นครราชสีมา โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษาความต้องการจำเป็นกับครู 313 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 3) ศึกษาผล การใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยครูอาสาสมัคร จำนวน 30 คน และ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยครูอาสาสมัคร จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ในภาคสนามมาแล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) การวิเคราะห์เนื้อหา และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่อการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู

สมรรถนะการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ในชั้นเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
1. การวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียน	3.17	0.19	ปานกลาง	4.69	0.21	มากที่สุด	0.479	4
2. การประเมินตามสภาพจริง	3.10	0.18	ปานกลาง	4.68	0.13	มากที่สุด	0.509	3
3. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ	3.04	0.26	ปานกลาง	4.75	0.19	มากที่สุด	0.562	1
4. การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ ในการพัฒนาผู้เรียน	3.06	0.22	ปานกลาง	4.75	0.16	มากที่สุด	0.552	2
รวม	3.09	0.12	ปานกลาง	4.71	0.10	มากที่สุด		

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู สามารถเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ ($PNI_{modified} = 0.562$) ลำดับที่ 2 การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.552$) ลำดับที่ 3 การประเมินตามสภาพจริง ($PNI_{modified} = 0.509$) และลำดับที่ 4 การวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน ($PNI_{modified} = 0.479$)

1.2 แนวทางการนิเทศติดตามโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมมือ และสะท้อนผลการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน เทคนิคการวัดและประเมินผล การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ และสรุปก่อนนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษานิเทศก์ เพื่อนคู่คิด และครูผู้รับการนิเทศ และควรสร้างความตระหนักและความร่วมมือร่วมใจของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการปฏิบัติการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยกระบวนการนิเทศมี 6 ขั้นตอน (6S) ได้แก่ 1) การตรวจสอบสภาพการทำงาน (Scan: S1) 2) การกำหนดกลยุทธ์ (Set Strategies: S2) 3) การปฏิบัติการนิเทศ (Start to Implement: S3) 4) การประเมินผล (Summative Assessment: S4) 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง (Share and Empowerment: S5) และ 6) การสรุปและรายงานผล (Summarize: S6) โดยแต่ละขั้นตอนใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 5 ขั้นตอน (5C) ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักร่วมกัน (Creating Shared Awareness: C1) 2) การวางแผนการทำงานร่วมกัน (Collaborative Planning: C2) 3) การร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ (Collaboration and Learning Together: C3) 4) การลงมือปฏิบัติและสะท้อนผลร่วมกัน (Collective Action and Reflection: C4) และ 5) การปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement and Development of Joint Work: C5) โดยกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู มีชื่อเรียกว่า 6S - 5C ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กับเกณฑ์ร้อยละ 80

สมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในชั้นเรียน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ ร้อยละ 80	$\bar{x}$	S.D.	t	p
1. การวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียน	5	4	4.62	0.12	84.81**	0.00

**P < .01

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กับเกณฑ์ร้อยละ 80 (ต่อ)

สมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในชั้นเรียน	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ ร้อยละ 80	$\bar{X}$	S.D.	t	p
2. การประเมินตามสภาพจริง	5	4	4.71	0.10	115.15**	0.00
3. การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ	5	4	4.32	0.30	17.42**	0.00
4. การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	5	4	4.47	0.24	31.13**	0.00
รวม	5	4	4.53	0.10	83.50**	0.00

**P < .01

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูมีสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยความสามารถในการวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.12 ความสามารถในการประเมินตามสภาพจริง มีคะแนนเฉลี่ย 4.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.10 ความสามารถในการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ มีคะแนนเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.30 และความสามารถในการรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ย 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.24

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความเป็นไปได้	4.50	0.20	มาก
2. ความเป็นประโยชน์	4.55	0.37	มากที่สุด
รวม	4.52	0.23	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเป็นไปได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.20) และด้านความเป็นประโยชน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.37)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ ลำดับที่ 2 การรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ลำดับที่ 3 การประเมินตามสภาพจริง และลำดับที่ 4 การวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัสยา โซ๊ะศิริ ที่พบว่า ครูขาดการอบรมให้ความรู้ เรื่องวัดและประเมินผล ขาดการติดตามของฝ่ายต่าง ๆ ที่เน้นแลกเปลี่ยนกัน การนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และครูมีความต้องการในการพัฒนาด้านการประเมินการเรียนรู้ (มัสยา โซ๊ะศิริ, 2561) เช่นเดียวกับของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ครูบางส่วนยังขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน ทำให้ไม่สามารถวัดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้ ครูยังต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินที่หลากหลาย และในส่วน of ความต้องการของครูเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนในด้านการวางแผนและออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน การประเมินตามสภาพการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ และการรายงานและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) และแนวทางการนิเทศ พบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมมือ และสะท้อนผลการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน เทคนิคการวัดและประเมินผล การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ และสรุปและนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (วชิรา เครือคำอ้าย, 2558); (จุไรรัตน์ สุดรุ่ง, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในสถานศึกษา ต้องเริ่มต้นจากการสร้างความตระหนักและฝึกปฏิบัติให้กับครูเกี่ยวกับการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการอบรมให้ความรู้ การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนร่วมพัฒนา และศึกษานิเทศก์คอยชี้แนะให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษานิเทศก์ เพื่อนคู่คิด และครูผู้รับการนิเทศ และควรสร้างความตระหนักและความร่วมมือร่วมใจของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการปฏิบัติการนิเทศอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565)

2. รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน โดยทุก

ขั้นตอนประยุกต์กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การตรวจสอบสภาพการทำงาน การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติการณ์เทศ การประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง และการสรุปและรายงานผล ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาซึ่งให้ความสำคัญกับการร่วมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนเป็นภาระงานที่สำคัญจำเป็นในการพัฒนาความชำนาญการและความเชี่ยวชาญของการปฏิบัติงานทางวิชาชีพของครูที่มีคุณภาพทุกคน จึงได้นำมาเป็นหลักเกณฑ์ส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพให้แก่ครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือในการตรวจสอบสภาพการทำงาน การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติการณ์เทศ การประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง และการสรุปและรายงานผล นอกจากนี้ในการพัฒนารูปแบบได้นำหลักการนิเทศ หลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และหลักการพัฒนาร่วมกันมาใช้ในการพัฒนาครู ทำให้การนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทุกคนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนคิดจากการสังเกตพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน และครูนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน ของตนเองทำให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะการวัดและประเมินผลจริงในชั้นเรียน สอดคล้องกับแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นการมีวัฒนธรรมแห่งความร่วมมือรวมพลัง ทำงานร่วมกัน และรับผิดชอบผู้เรียน โดยเปิดชั้นเรียนเป็นพื้นที่ส่วนรวมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน ให้ผลป้อนกลับสะท้อนคิดผ่านการสังเกตชั้นเรียน นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพครู (ชาโต มานาบุ, 2559) ; (DuFour, R. et al., 2008)

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูมีสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน แสดงว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูได้จริง ทั้งนี้ เพราะรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของครูและบริบทการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนและก่อนการจัดกิจกรรมการนิเทศ ผู้วิจัยได้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูเพื่อนคู่คิด และครูที่อาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งมีคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศที่มีคำอธิบายถึงวิธีการดำเนินงานที่มีความชัดเจน และมีเครื่องมือนิเทศ ติดตามในใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอน รวมไปถึงการให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ซึ่งกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู มีหลักการสำคัญ คือ การเปิดโอกาสให้ครูได้ตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหาด้านวิธีการสอน วางแผน ค้นหาความจริง ดำเนินงานตามแผนต่าง ๆ และสะท้อนผลการปฏิบัติ ทุกขั้นตอนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นตัวผลักดันให้ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และคณะ, 2565) และกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา เป็นมิติของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษาและครูการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสร้างข้อตกลงร่วมกัน และการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

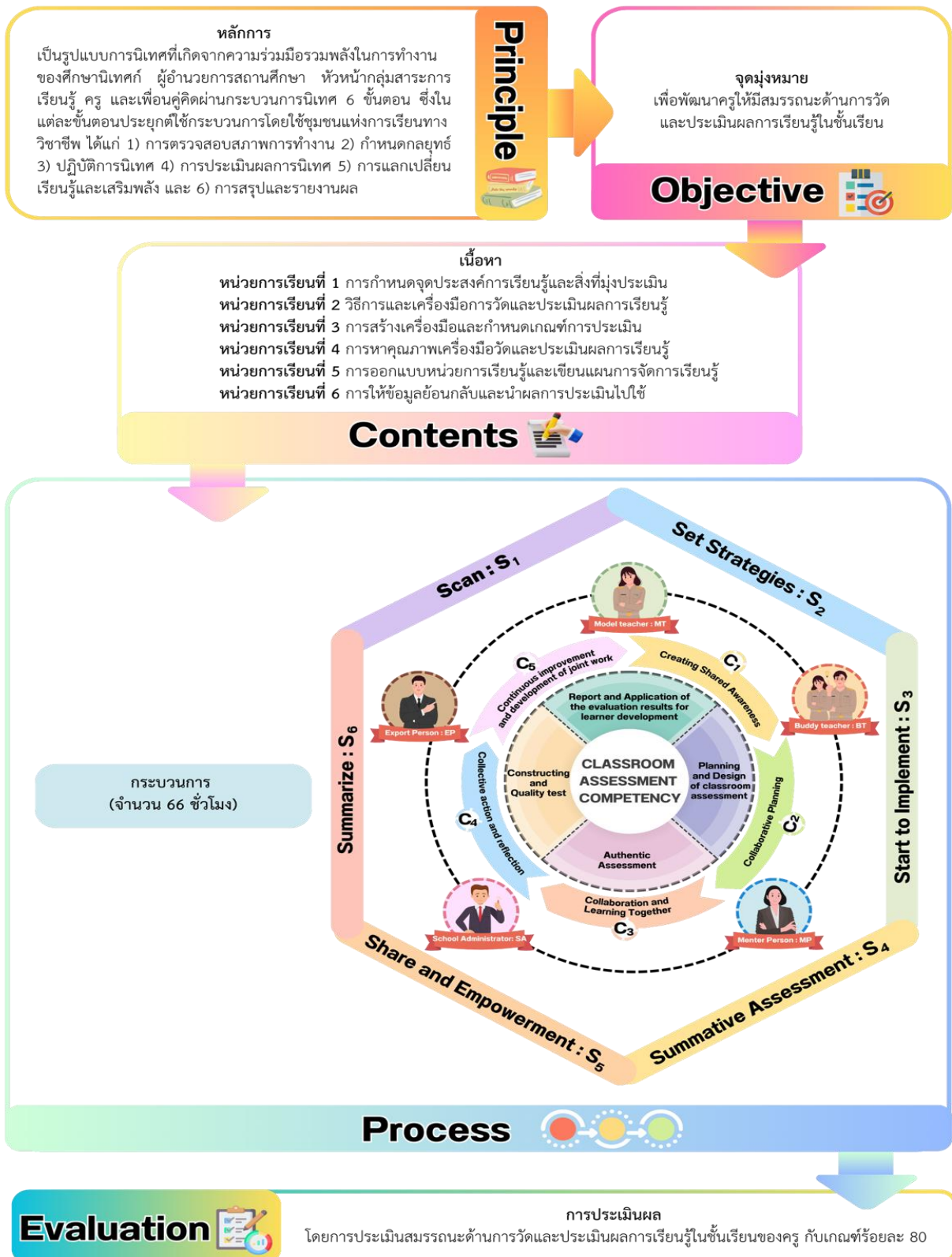

การค้นหาวีธีการหรือแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน การลงมือทำ และเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน การนิเทศและการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (DuFour, R. et al., 2008) สอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ หนูกลับ ที่พบว่า หลังการใช้ชุดนิเทศ ครูมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 (บำเพ็ญ หนูกลับ, 2565) และสุจริยา ขมสนิท และคณะ ที่พบว่า หลังใช้รูปแบบ ครูมีสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลในการการเรียนการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 (สุจริยา ขมสนิท และคณะ, 2566)

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ตามความคิดเห็นของครู โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมพัฒนามาตรฐานการประเมินทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ได้จริงบนพื้นฐานของความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ช่วยให้ครูผู้รับการนิเทศเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ครูมีความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ช่วยให้ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน ช่วยให้มีความมั่นใจในการนำสิ่งใหม่มาใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน และทำให้การเก็บคะแนนนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ รูปแบบการนิเทศนี้มีกระบวนการพัฒนาที่มีความเหมาะสม เพราะการพัฒนานี้สามารถวัดและประเมินการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนกระบวนการพัฒนามีลักษณะยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน - ลดตามบริบทของโรงเรียนได้ และการพัฒนานี้มุ่งนำเสนอสารสนเทศไปใช้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินหรือการจับผิด สอดคล้องกับแนวคิดของ Yarbrough, D. B. et al. ที่กล่าวว่า รูปแบบที่มีประสิทธิภาพจะต้องผ่านการประเมินตามมาตรฐานของการประเมินทางการศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้แน่ใจว่าการประเมินนั้นสนองตอบความต้องการนำผลการประเมินไปใช้ได้จริง มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นเกณฑ์ช่วยให้แน่ใจว่าการประเมินนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝันที่ไม่อาจปฏิบัติในชีวิตจริงได้ (Yarbrough, D. B. et al., 2011) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภานัน แพงเจริญ และคณะ ที่พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก (ศุภานัน แพงเจริญ และคณะ, 2562)

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน โดยทุกขั้นตอนประยุกต์กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การตรวจสอบสภาพการทำงาน การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง และการสรุปและรายงานผล แสดงดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา

สรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูโดยใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการ และการประเมินผล โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน โดยทุกขั้นตอนประยุกต์กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ การตรวจสอบสภาพการทำงาน การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติการนิเทศ การประเมินผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลัง และการสรุปและรายงานผล ทำให้ครูมีสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดไว้ ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้มี ดังนี้ คือ 1) รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู สามารถนำไปพัฒนาครูในต่างสังกัดที่มีบริบทใกล้เคียงกัน และ 2) การจัดกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ควรจัดเตรียมความพร้อมด้านคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครู เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปมี ดังนี้ 1) ควรมีการวิจัยโดยการนำรูปแบบการนิเทศโดยใช้กระบวนการ 6S - 5C ที่ส่งเสริมสมรรถนะการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเพื่อเป็นการยืนยันผลการนำกระบวนการนิเทศนี้ไปใช้กับเนื้อหาการพัฒนาครูด้านอื่น ๆ ได้ และ 2) ควรมีการวิจัยและพัฒนาในรูปแบบการนิเทศแบบอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- จุไรรัตน์ สุตรุ่ง. (2559). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์อินเตอร์.
- ชาโรณี ตรีวาทัญญ. (2560). การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน: แนวคิด. วารสารครุศาสตร์, 45(1), 229-319.
- ชาโต มานาบุ. (2559). การปฏิรูปโรงเรียน แนวความคิด “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ปีโก (ไทยแลนด์).
- นัฏพันธ์ ดิศเจริญ. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน. วารสารศิลปการจัดการ, 6(2), 810-825.
- บำเพ็ญ หนูกลับ. (2565). การนิเทศแบบ PDER เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2(1), 69-88.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2565). สมรรถนะการนิเทศเชิงรุก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนสิข สิริสมบุญ. (2566). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่การจัดการเรียนรู้เชิงรุก. พระนครศรีอยุธยา: พิมพ์หาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มัสยา ไชยะศิริ. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล. ใน วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์. (2567). การศึกษาชั้นเรียนด้วยวิธีการแบบเปิด: PLC ภาคปฏิบัติจริงในโรงเรียนใน ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (บ.ก.). ใน การประชุมการเปิดชั้นเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 17 (หน้า 47-62). สถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2558). การนิเทศการศึกษา. เชียงใหม่: ส.การพิมพ์.
- ศุภานัน แพงเจริญ และคณะ. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมพลังอำนาจเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการวัด. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ฯ, 6(3), 65-77.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). การพัฒนาคลังข้อสอบเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครู. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2565). รูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรีจำกัด.
- สุจริยา ขมสนธิ และคณะ. (2566). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลในการจัด. วารสารนิสิตวัง, 25(1), 53-64.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2565). แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570) เพิ่มเติมครั้งที่ 2 พ.ศ. 2565. เรียกใช้เมื่อ 8 เมษายน 2567 จาก <https://www.koratpao.go.th>
- Acheson, K. A. & Gall, M. D. (2003). Clinical Supervision and Teacher Development. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- DuFour, R. et al. (2008). Revisiting professional Learning Communities at Work. Bloomington, IN: Solution Tree.
- Glickman, C. D. et al. (2010). Supervision and Instructional: A Developmental Approach. (8th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Yarbrough, D. B. et al. (2011). The program evaluation standard: A guide for evaluators and evaluation users. (3rd ed.). New York: University of Iowa, Center for Evaluation and Assessment.